

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Sect. 3. Respondetur Argumentis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

test esse æquale, quia iam darentur duo differentij æquales ex natura rei distincti: ergo non est æqualis Deo sapientia divina. Probatur antecedens, quidquid est æquale Deo est Deus; sed sapientia divina esset æqualis Deo: ergo esset Deus, & consequenter essent duo differentij distincti ex natura rei. Maior est evidens, ideo enim Patres & Concilia contra Aristotelem probant Verbum divinum esse Deum, quia est æqualis patri, qui est Deus: ergo si sapientia divina est æqualis Deo, erit Deus: sed sapientia divina distinguitur ex natura rei à Deo: ergo est Deus distinctus ex natura rei: ergo dantur duo differentij distincti, quod hæreticum est: sed nec potest esse sapientia divina inferior ipso Deo, quia quidquid est inferior Deo est creatura: ergo, &c. probatur antecedens, ideo Christus Dominus secundum humanitatem est inferior Deo, iuxta illud Ioannis 14. *Pater maior me est*, quia est creatura secundum humanitatem: ergo omne illud quod est inferius Deo est creatura: ergo si sapientia divina esset inferior Deo esset creatura quod est hæreticum.

36 Dices quod sapientia, v. g. nec est æqualis naturæ divinæ nec inæqualis, quia ut aliquid sit æquale alteri debet distingui realiter ab illo; cum autem sapientia non distinguitur realiter à natura divina, sed sit idem realiter cum illa, sit inde ut non sit illi æqualis, nec inæqualis: sed contra, & meo videri manifeste impugnat hæc solutio ex Scoti in 1. distinct. 8. quæst. 4. ut probet attributa distingui ex natura rei ex Divo Augustino lib. 15. de Trinitate, cap. 3. ita argumentatur Augustinus, asserit attributa omnia esse sibi æqualia, sed nihil est sibi æquale: sed alteri distincto ex natura rei: ergo cum attributa sint sibi æqualia secundum Augustinum, necessario distinguuntur ex natura rei. Et quia poterat aliquis respondere, quod illa æqualitas erat per rationem, hoc impugnat Scotus asserendo quod inepte dicitur aliquid sub vna relatione rationis esse æquale sibi, sub alia relatione rationis considerato: ergo ex sententia Scoti sufficit distinctio formaliter etiam cum identitate reali, ut vnum sit æquale alteri: sed sapientia divina, & natura divina distinguuntur ex natura rei secundum Scotum: ergo sapientia divina est æqualis naturæ divinæ: ergo est Deus formaliter: ergo dantur plures differentij formaliter ex natura rei distincti, quod hæreticum est: ergo ut hoc non dicatur dicendum est, quod natura divina, & sapientia divina non distinguuntur ex natura rei.

37 Conferetur hoc ipsum inducendo aliud incommo- dum in Theologia; sapientia divina est æqualis misericordiæ divinæ secundum Scotum realiter: ergo inter sapientiam divinam, & misericordiam divinam datur relatio æqualitatis realiter. Patet consequentia, omne illud quod est æquale alteri realiter (præcipue cum res sint absolute) est æquale per relationem realem; sed sapientia divina est æqualis realiter misericordiæ divinæ: ergo est æqualis per aliquam relationem realem: ergo in divinis non solum dantur quatuor relationes reales: sed etiam plures, quod est contra communem Doctorum sententiam. Præterea sequetur quod sapientia divina distinguitur realiter à misericordia divina, quia in divinis illa quæ referuntur realiter, distinguuntur realiter.

Ad primum argumentum distinguo maiorem, 38
A expresse cognita concedo maiorem, confuse cognita, nego maiorem, & ad probationem illius nego antecedens; sed differunt se ipsis expresse cognitis, & conveniunt se ipsis confuse cognitis: & si hoc argumentum aliquid probaret, omnino destrueret tertium prædicabile, quod absurdum est, ut est probatum.

Ad secundum distinguo antecedens, quantum 39
ad primam partem, sunt omnino simplices in quantum simplicitas opponitur compositioni, concedo antecedens; in quantum opponitur constitutioni, nego antecedens, & distinguo etiam, quantum ad secundam partem sunt irresolubiles in duos conceptus adæquate distinctos concedo antecedens, in adæquate distinctos nego antecedens, & nego consequentiam, & ad probationem illius nego antecedens, & consequentiam sub distinctione data.

Ad tertium nego maiorem, quia solum per- 40
fectas, & substantia distinguuntur in modo significandi, quia perfectas significatur expresse per modum partis, & differentia, substantia autem significatur per modum totius, & habentis, qui modus significandi abstracte, & concrete ut optime advertit eximius noster Doctor lib. 5. de Trinitate, cap. 8. est maxime familiaris metaphysicis, qui in conceptibus omnino simplicibus utuntur his nominibus concretis, & abstractis, non quia concretum dicat aliquid quod non dicit abstractum, ut patet in his ens, & entitas, nihil enim dicit ens quod non dicat entitas, & similiter Deus, & deitas: sed solum distinguuntur in modo significandi ut dictum est.

Ante solutionem confirmationis advertendum 41
est, quod possumus loqui vel de constitutione substantiæ in fieri vel in facto esse, si autem consideremus constitutionem substantiæ in fieri, necessario debet concipi expresse ens, & perfectas, quia in tantum constituitur substantia in fieri in quantum ens contrahitur per perfectitatem, omnis autem contractio est cognitio clara, & expressa conceptus contrahentis, & contrahibilis de constitutione substantiæ in facto esse aliqui negant, alij autem asserunt quod quando substantia concipitur ut constituta, debent concipi ens, & perfectas eo modo quo solvit eximius Doctor lib. 7. de Trinitate, cap. 3. num. 12. simile argumentum de constitutione divinarum Personarum, cui libenter in hac parte assentior, assero quod quado concipitur substantia ut constituta expresse, necessario debet concipi perfectas, & ens expresse, quo posito Respondetur ad confirmationem, distinguo maiorem quantum ad secundam partem, simul cum ente expresse cognito concedo maiorem, confuse cognito nego maiorem, & distinguo minorem; si includeret ens expresse concedo maiorem, si confuse nego minorem, & ad probationem illius distinguo antecedens, & ad probationem illius distinguo antecedens, & consequentiam, quod non sufficit ad constitutionem substantiæ expresse nego antecedens, confuse concedo antecedens, quod non sufficit ad constitutionem substantiæ, & nego consequentiam.

Et si istas quod perfectas dicit expresse ens: 42
ergo nulla est solutio. Probatur antecedens, perfectas

Quæst. V. An detur distinctio virtualis. 367

seitas dicit expresse positivum: ergo dicit expresse ens: antecedens constat ex dictis supra disput. 3. quæst. de contrah. ens, &c. ubi contra Zonzinatem probavi ens contrahi per aliquid positivum: sed ens contrahitur per perfectitatem: ergo perfectitas est aliquid positivum, & ratio est manifesta, quia perfectitas opponitur contradictorie non perfectitati, quæ est negatio: sed omne illud quod opponitur contradictorie alicui negationi expresse, est quid positivum expresse: ergo perfectitas expresse est quid positivum: ergo expresse est ens. Probatur ultima consequentia: illud quod est expresse positivum est expresse ens: sed perfectitas est expresse aliquid positivum: ergo expresse est ens. Maior est certa, quia ens, & positivum sunt termini synonymi.

43 Respondent aliqui obiectioni negando antecedens, & ad probationem illius concedunt antecedens, & negant consequentiam, & concedunt probationes antecedentis, & negant consequentiam ultimam, & ad probationem illius negant maiorem, quia quod opponitur contradictorie, & private negationi cuicumque est expresse positivum, non tamen est expresse ens, quia solum est expresse ens illud quod opponitur repugnantia ad existendum, & per consequens illud quod non repugnat existere, & sic negant quod ens, & positivum sint termini synonymi.

44 Etsi iterum illis obijcias quod omnis negatio repugnat existere: ergo omne illud quod opponitur cuicumque negationi expresse opponitur repugnantia ad existendum: ergo omne positivum expresse est ens. Patet ultima consequentia, illud est expresse ens quod opponitur expresse repugnantia ad existendum: sed omne positivum expresse opponitur repugnantia ad existendum: ergo omne positivum expresse est ens.

45 Respondent obiectioni distinguendo antecedens, omnis negatio repugnat existere expresse negant antecedens, implicite concedunt antecedens: expresse autem tantum dicit non esse positivum, quod excludit contradictorie, v. g. negatio cui opponitur perfectitas expresse tantum dicit non perfectitatem, non tamen dicit non ens expresse scilicet repugnantiam ad existendum.

46 Sed contra hoc insurgit validissimum argumentum, si hæc solutio subsisteret à pluribus quæ conveniunt intrinsece, non posset abstrahi ratio communis: sed hoc est contra dicta supra disput. 3. quæst. 2. ubi statuimus quod ab omni convenientia intrinseca possit abstrahi ratio aliqua communis: ergo hæc solutio non posset subsistere. Probatur maior: omnia entia, quæ existunt à parte rei conveniunt intrinsece in ratione positivi: sed ab illis non posset abstrahi ratio communis positivi, si hæc solutio subsisteret: ergo, &c. Probatur minor, omnis ratio communis præcisa simpliciter est contrahibilis per aliquid quod non dicat expresse ipsam rationem communem: sed illa ratio positivi ut sic non esset ita contrahibilis: ergo non esset præcise simpliciter. Maior constat ex dictis supra disput. citatis: ideo enim ens est simpliciter præcise, quia est contrahibile per perfectitatem, quæ non dicit expresse ens, & per consequens est superadditum ipsi enti. Minor probatur manifeste, rationes contrahentes illud positivum essent expresse positivum quid: ergo illud positivum ut sic non esset contrahibile per aliquid quod non diceret ex-

presse rationem positivi. Probatur antecedens, illud est positivum expresse secundum datam solutionem, quod expresse opponitur alicui negationi: sed ratio quælibet contrahens illam rationem communem positivi expresse opponeretur negationi: ergo expresse esset quid positivum. Probatur minor, quælibet ratio contrahens opponeretur contradictorie expresse alicui extremo, ut fateretur solutio: sed non extremo positivo, quia ipsa ratio contrahens esset negativa iuxta solutionem datam: ergo opponitur expresse contradictorie termino negativo: ergo expresse est quid positivum: ergo non potest esse ratio contrahens positivum ut sic. Patet ultima consequentia, nulla ratio contrahens debet dicere expresse rationem contrahibilem: sed hæc ratio contrahens positivum ut sic dicit expresse rationem contrahibilem: ergo non est ratio contrahens: ergo ratio positivi ut sic non esset contrahibilis: ergo nec præcise contrahibilis.

Respondetur igitur obiectioni, & ante solutionem advertendum est, quod aliqua res dupliciter potest dici talis, vel formaliter vel terminative, aut denominative, ut alij volunt, v. g. dupliciter dici potest aliquid humanum vel formaliter, quatenus dicit intrinsece, & essentialiter naturam humanam, ut Petrus, v. g. dicitur suppositum humanum, quia includit formaliter & intrinsece naturam humanam. Alio modo dicitur aliquid humanum ut terminus illius, non tamen dicendo formaliter, & intrinsece naturam humanam, v. g. substantia dicitur humana terminative, & quatenus pertinet ad naturam humanam. Præterea advertendum est, quod multoties nomen rationis alicuius communis attribuitur rationi alicui particulari, vel propter imperfectiōnis ipsius rationis particularis, ut optime advertit Eximius Doctor disput. 6. metaph. sect. 1. num. 15. vel propter penuriam vocabulorum, quia res de qua agitur, non est alicuius momenti, nec habet aliquam specialitatem, de qua tractent Philosophi, aut metaphysici, quo posito. Respondetur obiectioni primæ negando antecedens, & ad probationem illius distinguendo antecedens, dicit expresse positivum terminative, concedo antecedens, formaliter, & intrinsece nego antecedens, & ad probationem respondetur quod ita est intelligendum illud positivum, de quo agimus supra disput. citata, & ad probationem ex ratione sumptam concedo maiorem, quantum ad primam partem, & distinguo quantum ad secundam, quæ est negatio expresse, & intrinsece nego maiorem, terminative concedo maiorem, & distinguo minorem, quod opponitur alicui negationi expresse formaliter, & intrinsece concedo minorem, terminative nego minorem, ad hoc non ut detur oppositio contradictoria sufficit quod unum extremum sit expresse positivum terminative, & intrinsece, & formaliter implicite, & alterum sit negativum terminative expresse, & simpliciter formaliter, & intrinsece quod habent perfectitas, & exclusio perfectitatis contradictoria, perfectitas enim dupliciter potest dici positiva secundum duplicem rationem, quæ potest comparari cum ente, & comparatur cum illo quatenus includit illud intrinsece, & ut prædicatum quoddam transcendens, & sic est intrinsece, & formaliter positiva: sed implicite sicut est ens (quia ens, & positivum sunt termini synonymi, ut obiectio asserit.) Alio modo potest comparari perfectitas cum ente, quatenus

tenuis perfectas est terminus habitudinis entis, & pertinet ad illud ut terminus, & ratio contractiva illius, & secundum hanc rationem dicitur positiva terminative, & eodem modo consideratur exclusio contradictoria perfectas, comparata ad non ens, eo modo quo supra diximus attributa entis posse comparari dupliciter cum ipso ente, vel precise tanquam cum subiecto, vel quatenus includunt illud intrinsece ut predicatum quoddam transcendens.

48 Et si in istis quod non perfectas dicit expresse negationem, non solum terminative: sed etiam formaliter, & intrinsece aut denominative, quia explicatur per illam particulam *non* quæ intrinsece, & formaliter est negatio: ergo perfectas debet dicere positivum non solum terminative, sed etiam formaliter, & intrinsece: respondetur objectioni, negando antecedens, & ad probationem illius dicimus quod exclusioni, & contradictorio perfectas ponitur nomen suæ rationis superioris propter penuriam vocum, non quia exclusio perfectas, & contradictorium illius dicat expresse negationem, & non ens, sicut etiam cæcitas potest dici non visus applicando illi negationem, non quia cæcitas dicat expresse non ens, & negationem, sed tantum exclusionem privativam visus, ita similiter contradictorium perfectas dicit tantum expresse exclusionem perfectas, & implicite negationem, & non ens.

49 Ad quartum distingo maiorem, distinctio fundamentalis concedo maiorem, distinctio formalis nego maiorem, & distingo minorem: solum datur distinctio rationis in adæquata, concedo minorem, adæquata nego minorem, & nego consequentiam, & ad probationem minoris concedo maiorem, & distingo minorem, identitas fundamentalis concedo minorem, formalis nego minorem, & ad probationem illius distingo maiorem: si daretur tanta identitas fundamentalis concedo maiorem, formalis nego maiorem: & ad probationem illius, nego causalem illam: sed quia habent substantia, & ens minorem distinctionem fundamentalem, & ratio est, quia fundamentum ad distinctionem est, quatenus una ratio potest concipi sine formalitate alterius, cum tamen substantia non posset concipi saltem implicite non concepta non repugnantia ad existendum, alias conciperetur ut nihil, ut probatum est, quod est implicitorium in metaphysica, sit inde quod non distinguatur adæquate ab ente, & hoc non est novum, quia etiam inter distinctiones reales datur una maior alia, ita similiter inter distinctiones rationis datur una maior altera.

50 Ad quintum nego maiorem, & ad probationem illius concedo maiorem de entibus omnino absolutis, & nego minorem, & ad probationem illius nego suppositum antecedentis, quia ut optime advertit Pater Hurtadus *primo tom. in prima partem, tract. 1. disp. 5, sect. 3, num. 13*. ante considerationem intellectus, non esse intellectum, voluntatem, actum volendi, iustitiam, misericordiam, & similes perfectiones, eo modo quo his nominibus significantur, quia hæc nomina significant prædictas perfectiones, quatenus à nobis distinguuntur, ut patet ex illorum varietate, & cum hæc distinctio non detur à parte rei, necesse est eas locutiones significare obiecta, provt à nobis distinguuntur, & intelliguntur, si vero loquendum est de his perfectionibus provt dantur

à parte rei, debemus loqui utendo nominibus, quæ denotent modum, quem habent à parte rei, nomina autem sunt realitas quæ est intellectus, & voluntas, entitas quæ est actus volendi, & immensitas, & si hoc modo tractetur de illis, nullius momenti est probatio, quia Pater Aternus generat per entitatem, quæ est voluntas, & immensitas, & similiter Pater, & filius spirant per realitatem quæ est intellectus, & immensitas, & hoc modo conceditur antecedens, & negatur consequentia, & ad probationem illius nego iterum suppositum maioris, & dic quod Pater Aternus cognoscit se generare filium per entitatem, quæ est voluntas, & intellectus, & immensitas.

Et si in istis: ergo ex præcisione intellectus humani pendunt istæ, & similes veritates, Pater Aternus generat per intellectum, & non per voluntatem, Deus nos amat suo amore, & non sua intellectione, iustitia punit, & non misericordia; consequens autem est absurdum: ergo, & antecedens Respondetur prædictas veritates dependere à nostro intellectu, & à præcisione illius, quoad modum quo à nobis explicantur, qui loquimur de rebus, sicut illas concepimus, & Deus etiam quando nobis loquitur, se accommodat in suis locutionibus modo nostro concipiendi, non quia Deus distinguit sua attributa, sicut etiam Deus quando loquitur virtutibus metaphoris, & alijs locutionibus hyperbolicis, quia se accommodat modo nostro loquendi, & intelligendi, & sic in illis locutionibus involvitur distinctio rationis à nobis facta: vide alias objectiones apud Patrem Granadum, quas bene solvit, & facile dissolvi possunt ex dictis.

Ad primam confirmationem concedo antecedens, & consequentiam; ex quo non sequitur quod Paternitas, & natura divina distinguantur ex natura rei, quia id provenit ex infinitate naturæ divinæ, quæ potest identificari cum rebus realiter distinctis, in quo stat mysterium Trinitatis, quod nullo modo excederet caput humanum, si natura divina distinguatur à parte rei à personalitatibus divinis, quia non est mirum, quod eadem entitas afficiatur pluribus formalitatibus, & modis à quibus distinguitur, quia id concedit Scotus in rebus creatis.

Ad secundam confirmationem concedo antecedens, & distingo consequens primum: ergo datur aliquid, & aliquid fundamentaliter concedo consequentiam, formaliter nego consequentiam, & nego secundam consequentiam, & ad probationem illius dico, quod prædicata contradictoria non possunt convenire eidem rei, & negamus quod illa sint prædicata contradictoria propter infinitatem naturæ divinæ, ratione cuius eadem natura, ut dictum est, identificatur cum rebus realiter distinctis, & distinctio virtualis, quæ datur in Deo, facit ut illæ non sint negationes, & affirmationes eiusdem de eodem, & hæc prædicata quasi contradictoria, solum possunt prædicari, & verificari de Deo, respectu naturæ divinæ, & relationum propter operationes, quæ dantur inter ipsas relationes, ut optime advertit Pater Hurtado.

QVÆST.